

ZON, WIJN EN CHANSONS

HELÉNE HOLMSTRÖM

Zon,
wijn &
chansons

Liefde achter de schermen

Vertaald uit het Zweeds door
Neeltje Wiersma

ocean

Zon, wijn en chansons maakt deel uit van de serie *Liefde achter de schermen*

Oorspronkelijke titel *Dansar i mörkret*. HarperCollins Nordic AB, Stockholm, volgens overeenkomst met Nordin Agency

© 2023 Heléne Holmström

© 2025 Nederlandse vertaling Neeltje Wiersma / Oceaan

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Omslagontwerp Villa Grafica

Foto auteur © Lina Eidenberg Adamo

NUR 302

ISBN 9789046831618

ISBN 9789046831625 (e-book)

ISBN 9789046831632 (audiobook)

www.oceanboeken.nl

Oceaan maakt deel uit van Park Uitgevers

1

Elke wijn heeft een geschiedenis. Sommige wijnen komen van wijngaarden die van generatie op generatie worden doorgegeven. De wijnstokken kunnen meer dan honderd jaar oud zijn. Wijnstokken die branden, droogtes en overstromingen hebben overleefd. En wijnstokken die naar de andere kant van de wereld zijn gereisd en geplant zijn op een plek waarvan niemand dacht dat er ooit 'drinkbare' druiven zouden kunnen groeien.

Wanneer Bente Hammar de gasten van de wijnbar een wijn adviseerde, vertelde ze er altijd een verhaal bij. Het verhaal. Met de geschiedenis van de wijnmaker die zeventig jaar oude wijnstokken plantte in vulkanische grond op de steile hellingen van Sicilië, op een steenworp afstand van de Etna, had ze de volle aandacht van de eerste groep van de avond. De drie jonge vrouwen keken verwachtingsvol toen Bente terugliep naar de bar om de fles rode wijn te halen die met de vurige smaak en licht aardse toon heerlijk zou zijn bij de gegrilde lentegroenten met opgeklopte kruidenboter die ze hadden besteld.

Bente hield van haar werk in de wijnbar, vooral op de momenten dat ze de gasten kon laten kennismaken met nieuwe wijnen die bijdroegen aan een unieke eetervaring en ze daarbij een interessant verhaal kon vertellen. Ze wilde zich net omdraaien toen ze een hand op haar arm voelde en in de helderblauwe ogen van haar vriendin Ellie keek.

'Raad eens? De nieuwe wijnen zijn gearriveerd en ik heb Tomas ervan weten te overtuigen om na sluitingstijd een eerste proeverij te doen.'

Bente lachte blij. 'Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?' Dat Tomas hen de wijnen eerder zou laten proeven dan hijzelf klonk te mooi om waar te zijn.

'Door te benadrukken dat we de wijnen nu al kunnen combineren met het menu van morgen. Extra omzet, weet je wel.' Ellie tikte met haar wijsvinger tegen haar slaap.

Rendezvous was een middelmatig buurtrestaurant met een echt goede wijnkaart. Bente was al bijna twee jaar sommelier bij Rendezvous en de eigenaar, Tomas, kocht graag goede wijnen in, om indruk te maken op

de kieskeurige clientèle rond het plein Mariatorget waar het restaurant was gevestigd. En hij had een punt, ook al was een goede wijnkaart alleen niet voldoende.

Bente ging terug naar de tafel en toonde de fles in het licht dat door de hoge ramen viel. De zon stond laag aan de hemel en wierp een gouden gloed over de tafel, waardoor de dieprode kleur van de wijn door het groene glas van de fles scheen. De vrouwen knikten instemmend en Bente zette de fles op de licht houten tafel, haalde de kurkentrekker uit haar schortzak, opende de fles met een ploppend geluid en schonk vervolgens een bodempje wijn in een glas om een van de vrouwen te laten proeven, waarna ze de anderen bediende.

Ze liep terug naar de bar en terwijl de laatste zonnestralen verdwenen achter de daken aan de overkant van de straat, sorteerde ze de geopende wijnflessen van gisteren op de massief houten plank die als toog diende en omlijst werd door geribbelde berkenhouten lambriserings.

Er was niets mis met de ruimte – duifgrijze muren, licht houten meubilair en laaghangende lampen met brede kappen die een zachte gloed over de rechthoekige tafels wierpen. De iets donkerder houten vloer contrasteerde mooi met het koele kleurenschema. Tomas had niet beknibbeld op de inrichting en de materialen, maar op de een of andere manier miste de bar warmte. Sommige gasten kwamen terug, maar tegen die tijd had Tomas alweer veranderingen doorgevoerd en iets nieuws uitgetprobeerd omdat hij maar niet kon beslissen wat voor soort etablissement hij wilde. Toen Bente werd aangenomen was het een wijnbar, daarna werd het een buurtrestaurant, maar nu was het iets daartussenin geworden. Tomas' gebrek aan zorg en aandacht was echter de rode draad bij alle door hem aangebrachte veranderingen – hij kwam om zijn gezicht te laten zien, telde de dagopbrengst en gaf richtlijnen. Maar hij was nooit echt betrokken en verwachtte dat de zaak als vanzelfsprekend goed liep, wat resulteerde in slechte planning, onderbezetting en ondermaatse service.

Bovendien had hij hun laten weten dat hij de zaak te koop had gezet en dat leverde onder het personeel een halfslachtige betrokkenheid op omdat niemand wist wat er in de toekomst met de wijnbar zou gebeuren. De creativiteit van het personeel hield de zaak draaiende en de gegrilde lentegroenten van deze avond waren door de bekwame chef-kok op het menu gezet.

Toen de keuken sloot en de chef naar huis ging, bleven een paar gasten nog even hangen terwijl Bente en Ellie achter de bar begonnen met de voorbereidingen voor hun wijnproeverij. Ze pakten de flessen uit en lazen de etiketten, schreven de naam en het jaar op en wat ze van de wijnen verwachtten.

Toen Bente en Ellie eindelijk alleen waren, zetten ze de muziek harder, schakelden over op Zweedse softpop en haalden op de melodie van Veronica Maggio de glazen voor de wijnproeverij tevoorschijn. Ze deden hun schorten af, hielden hun werkkleding aan en lieten de hoge kaarsen op de omringende tafels branden.

Er stonden zes identieke glazen voor hen. Ze zetten de flessen wijn naast elkaar en schonken de glazen in. Vier nieuwe rode wijnen en twee witte. Tomas liet het altijd aan Bente over om de beschrijvingen te maken, omdat hij vond dat zij dat goed kon – wijn zo beschrijven dat mensen het begrepen – en ze moest toegeven dat het misschien wel haar grootste kracht was als sommelier, in plaats van volledig nauwkeurige beschrijvingen te maken. Het begrijpelijk maken van hoe een wijn smaakte had haar ooit een baan bij de tv opgeleverd als presentatrice van een wijnprogramma. Overigens vond Tomas het heerlijk om gasten te wijzen op Bentes vroegere tv-carrière, waardoor ze zich af en toe net een circus-aapje voelde.

Ze gingen tegenover elkaar zitten en walsten de wijn in het eerste glas om de aroma's vrij te laten komen.

Er waren twee rode wijnen uit de Bourgogne, een uit Portugal en een uit Ligurië in Italië. Twee witte wijnen uit de Nieuwe Wereld: een op eikenhouten vaten gerijpte chardonnay uit Californië en een Australische sauvignon blanc.

Door de zachte gloed van de plafondverlichting leek de wijn in het eerste glas bijna goudkleurig toen Bente het omhooghield om de kleur en helderheid te inspecteren.

‘Trouwens, je hebt nog niet gereageerd op de uitnodiging voor het feest.’

Ellie had net een huis gekocht in Huddinge. Te oordelen naar de foto's was het een idyllische woonwijk, waar Bente de kriebels van kreeg. Ze kon zich de avond in mei al voorstellen waarop het feest zou worden gehouden: laat in de lente met de geur van aangestoken barbecues en pas geknipte heggen en het geluid van lachende kinderen. Ellie had naar een

huis verlangd en keek uit naar de verhuizing. Wie niet in deze tijd van het jaar? Bergen tuinafval van de voorjaars schoonmaak in de tuinen, gesprekjes over de hekken en koffiethermoskannen op wiebelige houten tafels die in de winter waren blijven staan. Misschien waren er kinderen worstjes aan het grillen. Maar Bente had geen voet meer in zo'n wijk gezet sinds ze op dertienjarige leeftijd de buurt had verlaten waar ze was opgegroeid. Sindsdien had ze niemand gekend die zo woonde, tenminste niemand waar ze op bezoek moest. Het was niet zo dat ze eronderuit probeerde te komen, nee zeg, hou op, het was gewoon een woonwijk. Maar eigenlijk wilde ze niet.

Bente glimlachte. 'Natuurlijk kom ik.'

Ellie keek haar onderzoekend aan. 'Het wordt leuk.'

Ze hadden elkaar ontmoet toen Bente bij Rendezvous was begonnen te werken en ze waren al snel bevriend geraakt. Toch had Bente ervoor gekozen niet haar hele jeugd met haar vriendin te delen en Ellie respecteerde de privacy van haar vriendin. Bente waardeerde dat.

Ze waren net bezig met de op eikenhouten vaten gerijpte chardonnay en noteerden woorden als 'kardemom', 'gebruinde boter' en 'gekonfijte appels' toen Bentes telefoon trilde. Het was een bericht van haar vriendin Camille in Frankrijk.

Ma chérie! Weet je nog dat ik vorige maand mocht duiken naar een scheepswrak bij Bretagne? Echt te gek.

Er volgde onmiddellijk een nieuw bericht:

Kijk eens wat we op de bodem vonden. Een echte schat. Een paar matige wijnen maar ook een lading met echte kwaliteitswijnen en dit: een kistje met maar één fles met wat lijkt op een Zweedse inscriptie. Kun je me helpen met de vertaling?

Camille hield van duiken en was een van de beste sommeliers die Bente kende. Ze had een geweldig reukvermogen en kon het verschil bepalen tussen aangrenzende wijngaarden in Bourgondië. Ze hadden elkaar vijftien jaar geleden ontmoet toen ze wijn verkochten in een rumoerige wijnbar in de wijk Montparnasse in Parijs. Camille was, net als Bente, opgeleid als sommelier en droomde er al heel lang van om mee te gaan

op een expeditie om naar flessen wijn in scheepswrakken te duiken. Tot grote vreugde van haar vriendin had de Franse regering eindelijk toestemming gegeven voor een duikexpeditie naar een wrak dat een paar jaar eerder was gevonden; het schip was in 1945, vlak voor het einde van de Tweede Wereldoorlog, op een mijn gelopen en had veel wijn aan boord. Bente vermoedde dat haar vriendin van alle deelnemers aan de expeditie als eerste het water in was gegaan.

Op het scherm van de telefoon verscheen een foto van een wijnfles. De fles was schoongemaakt, glom en het donkergroene glas zag er een beetje troebel uit. In het midden van de fles zat een kleine messingplaquette die stofvrij was geborsteld. Op de plaquette was een grote boom – een eik – gekerfd en tussen de takken, zo klein dat ze nauwelijks zichtbaar waren, stonden drie woorden.

Bente typte snel op haar telefoon.

Natuurlijk, ben nog op het werk met Ellie. We zijn wijnen aan het proeven. Ga direct kijken wanneer ik thuis ben!

Camille antwoordde: Zeg Ellie dat ze terug moet komen en met mij op de tafels moet dansen.

Bente glimlachte in zichzelf. Ze was zo blij met haar kleine vriendinnengroep. Camille en zij waren vriendinnen gebleven, zelfs toen Bente Parijs verliet en naar Stockholm verhuisde, voor tv-optredens en een baan bij een van de Michelin-sterrenrestaurants in Stockholm, en ze was een van Bentes belangrijkste steunpilaren geweest toen haar tv-carrière crashte en alles om haar heen ineens stortte, toen ze publiekelijk werd vernederd. Haar twee vriendinnen hadden elkaar gevonden toen Bente Ellie een paar jaar geleden meenam op een weekendtrip naar Parijs.

Na de wijnproeverij maakten ze de glazen schoon en kleedden ze zich om in de kleine kleedkamer. Ze deden het licht uit, activeerden het alarm en sloten af. Het was een frisse avond in maart en Bente was blij dat ze haar warme jas had aangetrokken en op het laatste moment haar muts in haar zak had gestopt. Ze zette haar wollen muts op en knoopte de ceintuur van haar jas strakker.

Ellie moest naar de metro en liep richting Slussen, terwijl Bente het Mariatorget overstak, de poort binnenging en de trap nam naar het enorme appartement dat vanavond een verlaten indruk maakte. Haar zus

was laat aan het werk en Agneta, haar moeder, was bij een vriendin. Bente zou een langverwacht moment van totale privacy hebben.

Ze miste haar eigen appartement enorm – het kleine appartement in Parijse stijl in de wijk Södermalm. Nu verhuurde ze het en had ze haar dierbaarste bezittingen naar haar zus meegenomen en de rest opgeslagen. Het was een tijdelijke oplossing totdat ze genoeg geld had gespaard om terug te kunnen verhuizen. Op dit moment parasiteerde zowel Bente als haar moeder Agneta op het enorme succes van haar zus in de technische wereld; zij had genoeg ruimte in haar appartement.

Haar mond voelde een beetje stroef van de wijn, en thee zou het waarschijnlijk erger maken, maar ze had zin in echt sterke earl grey met veel honing. Ze kookte water en deed een bijna overvol thee-ei in een theeglas met een behoorlijke lepel honing. Ze blies en nam voorzichtig een slokje; haar tong prikte door de hitte maar de honing verzachtte de pijn. Ze pakte haar dikke gebreide trui die aan een haakje naast de balkondeur hing, opende de dubbele deuren en stapte het grote halvemaanvormige balkon op met de prachtige smeedijzeren balustrade dat uitkeek op het Mariatorget. Het geroezemoes van het naburige Hotel Rival steeg op tot aan het balkon, mensen staken het plein over en verderop klonk het aanhoudende ruisen van het verkeer in de Hornsgatan.

Ze ging op een stoel zitten van het meubilair dat het hele jaar door buiten stond, pakte haar telefoon en bekeek de foto die Camille had gestuurd. Afgezien van de messingplaquette was de fles kaal; het etiket lag natuurlijk op de zeebodem.

1944, stond onderaan op de plaquette, het oogstjaar van de wijn. Bente zoomde in op de takken van de eik om de inscriptie te lezen, maar het beeld was te wazig.

Kan ik een scherpere foto krijgen?

Een paar tellen later kwam er een duidelijkere foto van de fles binnen op haar telefoon.

Ze nam een slok van de hete thee en zoomde opnieuw in op de kruin van de eik.

Ik mis je stond er tussen twee takken. Dan: *Jouw* en langs de stam *Dejje*.

Ik mis je. Jouw Dejje.

Ze stuurde de vertaling naar Camille, die onmiddellijk reageerde.

Wat vreemd. Misschien een boodschap voor iemand?

Bente dacht hetzelfde. Misschien was het inderdaad een bericht voor iemand. De telefoon lichtte weer op:

De fles wordt waarschijnlijk samen met de andere wijnen geveild. Het zou leuk zijn om het verhaal van de wijn te kunnen vertellen.

Bente begreep dit als geen ander. Ze antwoordde: Wat weten jullie?

Niet meer dan dat het schip vlak voor het einde van de Tweede Wereldoorlog aan de grond liep. Volgens het logboek is de herkomst van de lading Bordeaux.

Bordeaux dus. De westkust van Frankrijk. Bente nam nog een slok van de thee en wachtte op het volgende appje. De bolletjes bewogen op en neer.

Moeilijk om de prijs te bepalen als je niet meer weet dan de jaargang en de geografische locatie. Toch bedankt voor de vertaling.

Graag gedaan, antwoordde Bente en ze sloot af met een kus-emoji. Ze legde haar mobiel neer en keek uit over de boomtoppen op het plein; op de takken lagen nu druppels. Toen ging ze naar binnen. Ze had inspiratie gekregen, liep naar de goedgevulde wijnkoelkast en zocht een bordeaux. Van een eenvoudig chateau, niet iets heel duurs, maar voor het gevoel. Ze opende de fles en schonk zichzelf een glas in. De rest kon ze gebruiken voor haar YouTube-filmpje dat ze de volgende dag zou opnemen. Een Bordeaux-thema zou leuk zijn, het was lang geleden dat ze het over klassieke wijnen had gehad; de laatste tijd richtte ze zich op kleinere wijnboeren met een modernere stijl.

Ze pakte haar vaders oude oliejas van de kapstok, trok hem aan en ging toen op het balkon zitten. Inmiddels was het echt koud geworden buiten.

Opnieuw keek ze naar de foto van de wijnfles en vroeg zich af hoe die op het schip terecht was gekomen. Toen kreeg ze ineens een idee – dit zou een absoluut fantastisch verhaal kunnen zijn voor op tv. Over wijn praten in een historische context, een wijn uit een scheepswrak uit de Tweede Wereldoorlog. Maar meteen daarna liet ze de gedachte varen; haar tv-carrière bestond niet meer. Ze was uitgerangeerd.

2

De felle lampen waren meedogenloos en Didrik Holgersson deed zijn best om niet naar de camera's en het publiek te kijken. Door het felle licht kon hij de mensen in de studio niet zien, maar het idee dat al die ogen op hem gericht waren deed hem ineenkrimpen.

'Welkom terug bij *De Experts*.' De presentatrice, Madeleine Hägg – een van de meest getalenteerde van Zweden, vond Didrik – sprak met warme stem. 'Voor de nieuwe kijkers hebben we hier zoals gewoonlijk Didrik Holgersson, historicus.' Madeleine introduceerde de andere panelleden en de speciale gast van deze week, een voormalig minister van Onderwijs. Het onderwerp van de dag was school. Madeleine wendde zich tot de oud-minister. Didrik ademde uit en zoog toen zo veel mogelijk lucht in zijn longen om die met zuurstof te vullen. Allemachtig, wat zat die vlinderdas strak om zijn nek, en het tweed van zijn jasje leek door zijn overhemd heen over zijn huid te schuren.

De Experts werd op donderdagavond uitgezonden op TV24 en Didrik was een vast lid van het panel van experts dat verbonden was aan het programma, samen met een sociaal wetenschapper en een econoom. Elke week werd een nieuw onderwerp besproken en voor elk programma werd een gast uitgenodigd. *De Experts* was tegenwoordig een van de populairste programma's van TV24 en Didrik vond de opnames meestal erg leuk. Het panel had deze keer weer goed gediscussieerd, ze wisten allemaal veel over het onderwerp, maar vandaag wilde Didrik gewoon dat de opnames snel afgelopen waren, hij wilde weg.

De oud-minister was klaar met spreken en Madeleine wendde zich tot Didrik. Hij gunde zich een paar seconden de tijd door een slokje water te nemen en probeerde al zijn zintuigen op scherp te zetten – oogcontact te maken met Madeleine, te luisteren naar de vraag en de gedachten aan Lovisa te verdringen. Daarna concentreerde hij zich op zijn ademhaling; hij mocht geen paniekaanval krijgen waar het publiek bij was.

'Wat vind jij, Didrik? Op welke manier speelt school tegenwoordig een grotere rol in de samenleving dan vroeger?'

Didrik formuleerde het antwoord in zijn hoofd, dacht aan de geschiedenis, aan de parallellen die hij kon trekken om het publiek en de kijkers een overzicht te bieden.

Vervolgens gaf hij een gevat antwoord dat zorgde voor gelach in de studio – subtiele antwoorden geven waardoor de geschiedenis gemakkelijk te begrijpen was, daar was hij goed in. Langzaam ademde hij uit. Hij hield van zijn werk en dit hoorde erbij. Zijn gedachten dwaalden af naar wat er eerder die dag was gebeurd. Lovisa, zijn vrouw, had gezegd dat ze hem wilde verlaten. Kwam dit door zijn baan? Zoveel was hij toch niet weggeweest? Niet meer dan Lovisa. Zij was degene die de laatste tijd veel had gewerkt, met die internationaal prestigieuze studie.

Er klonk applaus in de studio en Didrik werd teruggehaald naar het heden. Madeleine sloot het programma af en bedankte de deelnemers. Didrik stond op, veegde zijn hand af aan zijn broek waarna hij de andere panelleden de hand schudde.

Lovisa's woorden weerklonken in zijn hoofd. Het koude zweet brak hem uit. Hij moest nu weg hier. Zijn hemd onder de dikke tweedjas begon klam te worden en het voelde alsof het zweet over zijn rug liep.

Hij zwaaide discreet gedag naar de productiemedewerkers en wilde toen wegglijpen. Hij hoefde vandaag niet te blijven voor de gezellige afsluiting en hij wilde net vertrekken toen hij Madeleine achter zich hoorde. 'Didrik, heb je even?'

Hij bleef staan en draaide zich om. Madeleine liep naar hem toe.

'Ik wil het graag met je hebben over dat nieuwe programma-idee; je hebt er toch een concept van gekregen? Ik vond het heel spannend klinken. Je zou er nog op terugkomen, toch?'

'Ja, dat was inderdaad mijn bedoeling. Ja... jawel, dat klopt.' Hij keek om zich heen. Op dit moment kon hij zich niet herinneren wat hij had beloofd.

Madeleine keek hem nog steeds vragend aan.

'Zoals ik al zei: ik kom daar nog op terug. Bedankt voor de goede opname.' Opnieuw draaide hij zich om.

Zijn nek werd afgekneld, alsof de vlinderdas een strop was, verdomme. Had hij hem strakker geknoopt dan gewoonlijk? Of was zijn nek opgezwollen? Het was alsof hij elk moment gewurgd kon worden. Hij haastte zich door de benauwde studio, gooide de deuren naar de gang open. Hij probeerde zuurstof in zijn longen te krijgen, maar ook hier was het heet.

Mijn god, dacht hij, hebben ze de verwarming in het hele TV24-gebouw hoger gezet? Hadden ze niet gehoord van de stijgende energieprijzen?

Dit werkt zo niet meer. Dat was wat Lovisa had gezegd en ze was serieus geweest. Ze had het gemeend.

Het was zondagavond als een donderslag bij heldere hemel gekomen. Natuurlijk, de dagen ervoor, misschien zelfs de weken ervoor als hij erover nadacht, ontweek ze hem, maar hij wist dat ze het druk had op haar werk en dacht dat dat de reden was. Er waren periodes dat ze het allebei druk hadden en dan konden ze in slechte gewoontes vervallen waarbij ze langs elkaar heen leefden.

Lovisa had op de bank gezeten met een kopje thee. Hij had haar afwezige blik opgemerkt, ze had niet eens opgekeken toen hij was binnengekomen, alsof ze dwars door hem heen had gekeken. Alsof alles normaal was, had hij voorgesteld naar een van hun favoriete politseries te kijken.

‘Ik ga naar bed.’ Ze was opgestaan.

‘Is er iets?’ had hij gevraagd.

Ze was naast de bank blijven staan. Toen had ze een diepe zucht geslaakt. ‘Dit werkt zo niet meer.’

‘Heb je weer met mijn moeder gepraat?’ Didrik zuchtte. ‘Ik weet dat jullie vinden dat er te veel tv-opnames zijn, maar binnenkort is er een pauze van een paar weken.’ Didriks moeder en Lovisa waren het groten-deels eens, vooral over zijn tv-carrière, die in hun ogen zijn meest mislukte carrièreestap was. Die nam te veel tijd in beslag en zijn academische carrière had er ook onder te lijden. Toen Lovisa niets zei, ging hij verder. ‘Ik weet dat ik veel avonden ben weggeweest, maar het wordt nu rustiger, de opnames van *De Experts* duren nog maar een paar weken. Ik heb ook een afspraak gemaakt met een van de professoren van de universiteit om in te vallen als gastdocent, zoals we hebben besproken. Je weet wel, degene die schreef over...’

‘Dat bedoel ik niet. Ik bedoel dit.’ Ze maakte een gebaar met haar hand tussen hen tweeën in.

‘Wat? Je bedoelt...’ Hij begreep het nog steeds niet.

‘Ons. Ik bedoel ons.’ Ze verhief haar stem, iets wat ze nooit deed, alsof er iets mis was met zijn gehoor terwijl zij juist degene was die in raadse-len sprak. Want hij begreep het nog steeds niet. Wat probeerde ze te zeggen?

‘Ik denk niet dat het werkt. Ik heb niet het gevoel dat ik... Ik wil dit niet.’

‘Maar wat bedoel je met dat je dit “niet wilt”? We zijn toch getrouwd?’

‘Ik wil niet meer met je getrouwd zijn.’ Haar schouders zakten. Alsof ze een gewicht op haar schouders had getorst.

‘Maar... ik hou van je,’ zei hij zwakjes, en hij hoorde hoe zielig hij klonk. ‘Waar komt dit vandaan?’ Didrik kon nog steeds niet bevatten wat ze net had gezegd. ‘Hou je niet meer van mij, of...? Ik snap het niet.’

Lovisa zei niets. Ze schudde alleen lichtjes haar hoofd en het was onmogelijk te zeggen of het een bevestiging was van dat ze niet meer van hem hield, of dat het gewoon een teken van berusting was. Hoe dan ook, hij zag het in haar ogen.

‘Maar we kunnen er toch over praten, wat werkt er volgens jou niet?’

Lovisa liet zich weer op de bank zakken. ‘Jij en ik. We... Ik weet het niet. We hebben niets meer gemeen.’

‘Maar dit met...’ Didrik ging naast haar zitten. ‘Kinderen. We proberen toch een kind te krijgen?’

Lovisa keek hem zwijgend aan.

‘Maar, jezus, ik hou van je. Wat zeg je allemaal?’ Nu verhief hij ook zijn stem. Lovisa keek hem ietwat geschokt aan; dit waren ze allebei niet gewend. Ze verhieven zelden hun stem tegen elkaar. In hun huwelijk was altijd sprake geweest van een soort evenwichtige rust op basis van wederzijds respect.

‘Ik vertrek morgen.’ Ze stond op en liep naar de slaapkamer.

Vertrekken? Waarheen? Voor hoelang? Voorgoed?

‘Ik moet nadenken,’ voegde ze eraan toe.

Natuurlijk, hij kon haar tijd geven om na te denken. Haar een paar dagen de tijd geven om haar gedachten op een rijtje te zetten. Natuurlijk kon hij dat.

‘Ik slaap op de bank,’ riep ze vanuit de slaapkamer.

‘Nee, ik kan op de bank slapen,’ zei Didrik vermoeid.

De volgende ochtend was vreselijk geweest. Lovisa wilde niet praten, maar was afstandelijk en stil toen ze haar koffer pakte en de deur achter zich dichtsloeg om naar haar kantoor op de hogeschool te gaan. Didrik was naar zijn kantoor in de wijk Gärdet gegaan om zich voor te bereiden op de tv-opname. Hij wist nauwelijks hoe hij daar gekomen was. Lovisa

had de hele dag niets van zich laten horen en op dinsdagochtend hield hij het niet meer uit. Hij moest het weten.

Wanneer kom je terug?

Hij sloot zijn ogen. Een bericht zonder enige waardigheid. Het antwoord kwam vrijwel onmiddellijk:

Ik heb tijd nodig.

Met snelle passen liep Didrik door de gang, hij groette degenen die hij tegenkwam maar vermeed oogcontact. Hij had haast om bij de kleedkamer te komen.

‘Didrik. Hoi.’

Shit. Hij hield in; het was een van de redacteurs van het ochtendprogramma. Een man met wie Didrik af en toe lunchte en met wie hij normaal gesproken graag een praatje maakte.

‘Ik heb geprobeerd je te bereiken. Het gaat over je medewerking op zondag.’

‘Ja, natuurlijk, bel me morgen maar, dan ben ik op kantoor.’ Didrik glimlachte geforceerd en liep toen snel verder. Nu trilde zijn telefoon. Lovisa? Misschien was ze zover om hem te ontmoeten? Of schreef ze dat alles een vergissing was? Dat ze van gedachten was veranderd, dat het gewoon een bevestiging was geweest, zulke dingen konden gebeuren. Wat ze hadden werkte echt wel. Ze hadden een geweldige tijd. Ze hielden immers van elkaar.

Hoe kon ze daar anders over denken?

Dertien jaar. Dertien jaar waren ze een stel, waarvan acht jaar getrouwd. Zes jaar lang hadden ze geprobeerd zwanger te raken. Hij had het gevoel dat de pogingen en hun mislukkingen hun relatie nog hechter hadden gemaakt. Wat had hij verkeerd gedaan?

Hij haastte zich door de gangen van TV24 naar de kleedkamer, opende de deur, liet zich op de bank zakken, deed zijn vlinderdas af en maakte een paar knopen van zijn overhemd los. Hij trok zijn jasje uit en ademde diep in. Op de tafel stond koolzuurhoudend water in halveliterflessen. Met trillende handen pakte hij er een en draaide de dop eraf; hij dronk het water zo snel op dat de bubbels zijn neus in gingen en hij moest hoesten. Hij zette de fles neer en haalde nog eens diep adem.

Daarna haalde hij zijn telefoon tevoorschijn en schrompelde ineen. Het was alleen een berichtje van Elnaz, de filmproducent bij het productiebedrijf waar hij contact mee had om nieuwe programmavoorstellen

uit te werken. Ze wilde hun afspraak bevestigen voor een drankje vanavond.

Hij haalde opgelucht adem toen zijn telefoon weer trilde. *Lovisa*. De naam knipperde op het scherm.

Hij durfde niet op het bericht te tikken, durfde het niet te openen.

Wat als ze er echt spijt van had? Of misschien was het gewoon iets alledaags, een herinnering om de vuilnisbakken buiten te zetten. Met een zucht opende hij het berichtje.

Daar stond het. Definitief. Drie woorden die alles in hem aan diggelen sloegen.

Ik wil scheiden.

3

De roem was tien jaar geleden zo snel gekomen. Van het om de week wijn aanbevelen in de ochtendshow tot haar eigen tv-programma. Bente was er niet op voorbereid geweest.

De aandacht was onverwacht en ze was nog minder voorbereid op de haat die ze te verduren kreeg naarmate ze meer in de openbaarheid kwam. Het begon met kleine speldenprikjes hier en daar, kwaadaardige commentaren op haar YouTube-video's waarvan de views explosief toenamen toen ze op tv te zien was. Vervolgens kwamen er nare koppen in tijdschriften en sensatiebladen over haar televisieoptredens en kwaadaardige reacties op de Facebookpagina van de tv-zender. *Ik vind dat die andere wijnxpert het beter doet*, was een veelgehoorde opmerking. Natuurlijk zagen de mensen die dit soort commentaar gaven altijd liever een man die wijntips gaf. Maar ze nam er geen aanstoot aan, ze was gewend om in de door mannen gedomineerde wijnwereld te werken en had onderhand een dikke huid gekregen.

Toen sterbakker Henrik Eklund en zij een stel werden, was de toon van de commentaren en artikelen wat gematigder geworden, alsof een partner betekende dat ze toch nog enigszins sympathiek was.

De relatie hield geen stand en Bente kreeg de schuld vanwege een vermeende affaire. Maar de bom barstte echt in verband met de beschuldiging van flessentrekkerij – een ramp die uiteindelijk leidde tot het einde van Bentes televisiecarrière.

Ze was naar een restaurant gegaan met een paar vriendinnen – een groep influencers en tv-persoonlijkheden die af en toe met elkaar afspraken. Want met het beroemd zijn kwamen nieuwe contacten, een groepje vrouwen die samen dineerden en lunchten, samen bars bezochten. Na hun afspraakjes plaatste iedereen altijd leuke foto's op social media met opgewekte teksten. *Etentje met Bente Hammar, wat een energieboost!*

Zij en haar vriendinnen hadden er een lange avond van gemaakt. Ze hadden gegeten en gedronken, meer eten en meer flessen wijn besteld. Wijnen van hoge kwaliteit, en de uiteindelijke rekening was aanzienlijk

hoger dan wat een gezin van drie personen gewoonlijk in een maand aan eten uitgaf (een sensatiebeluste roddelsite had de vergelijking gemaakt).

Ze wilden de première vieren van het gezamenlijke programma van Bente en een van de andere meiden – een kookprogramma waarin de andere presentatrice kookte en Bente wijnen aanbeval. Ze vervolgden de avond in een bar en daarna in een club waar een van hen op de viplijst stond.

Pas de volgende ochtend, toen ze in hun WhatsAppchat probeerden uit te zoeken wie wat had betaald en wie wat aan wie verschuldigd was, realiseerden ze zich dat geen van hen de rekening in het restaurant had betaald. In de chaos waarin een van hen een taxi probeerde te regelen, een paar anderen met een of andere nieuwspresentator in het restaurant stonden te kletsen en Bente zelf het damestoilet had bezocht, waren ze dat helemaal vergeten.

Toen ze zich hun fout realiseerden, probeerde Bente contact op te nemen met het restaurant, maar dat ging pas 's middags open. Om dit meteen uit de wereld te helpen, ging ze naar de Facebookpagina van het restaurant om daar contact met hen op te nemen. Uit eigen ervaring in de horeca wist ze dat zo'n forse rekening gemakkelijk tot een proces-verbaal kon leiden, maar bovenal schaamde ze zich. Dit soort dingen doe je gewoon niet en in de volle overtuiging dat alles goed zou komen nu ze erachter waren gekomen, klikte ze op de Facebookpagina. Meteen beseft ze dat het restaurant al had gemerkt wat er was gebeurd.

Dank aan de vier meiden die 'm gisteren smeerden zonder te betalen. Ons personeel heeft hard gewerkt om het jullie naar de zin te maken en jullie drie gangen, wijn en champagne te serveren. Jullie lieten niet eens een fooi achter op de tafel voor de serveerster. Helaas was de tafel niet gereserveerd, dus we hebben geen namen, maar mochten jullie dit bericht lezen, neem alsjeblieft contact met ons op.

Oei. Met een knoop in haar maag klikte ze op het bericht om commentaar te geven, maar toen beseft ze dat ze haar naam en foto niet moest onthullen, maar een persoonlijk bericht aan hen moest schrijven. En toen zag ze het aantal reacties op het bericht.

Een kleine duizend. Jemig, bijna duizend reacties op dat bericht. En

dan de reacties weer daarop. *Meer dan honderd stuks.* En het bericht was even vaak gedeeld.

Ze wist dat sommige dingen op social media viraal konden gaan, zoals foto's en video's van schattige katjes of lieve kinderen die uitgelaten lachten, maar ze had nog nooit gehoord dat een onbetaalde restaurantrekening viraal ging – en terwijl ze het allemaal probeerde te verwerken, bleef het aantal keren dat de post werd gedeeld maar stijgen.

Het zweet brak haar uit.

Met snelle vingers schreef ze naar het restaurant dat het haar gezelschap was dat niet had betaald en toen kon ze het niet laten om terug te gaan naar het bericht en de reacties om te zien wat mensen schreven. Na ongeveer twintig reacties had iemand haar geïdentificeerd.

Ik zat aan de tafel ernaast! Niet normaal hoe ze zich gedroegen. Lachten hard, bestelden van alles en zetten het personeel flink aan het werk. Ik herkende een van hen, Bente Hammar, die wijnmeid op tv.

Bente dacht na over hoe ze zich hadden gedragen. Ze vond het altijd belangrijk om vriendelijk te zijn tegen obers en serveersters. Ze had zich juist sterk gemaakt voor fooien, ze vond dat de Zweden te weinig fooi gaven en ze had het publiekelijk aangekaart. Natuurlijk hadden ze een fout gemaakt door niet te betalen, maar ze hadden zich toch niet slecht gedragen tegenover het personeel? Bente had oogcontact met de serveerster gemaakt en haar netjes bedankt om te laten zien dat ze hun werk opmerkte, dat deed ze altijd. Ze wist echter dat de anderen een beetje nonchalant konden zijn tegen obers, maar niemand was onbeleefd geweest, toch?

Lizette Jansson had gereageerd op de opmerking: *Wat een parasiet. Als restauranthouders een knieval maken. Ze dacht waarschijnlijk dat ze daar gratis zou mogen eten. Verwaand mens. En Henrik Eklund bedriegen. Hij kan beslist iets beters krijgen.*

De eerste steen was geworpen.

Ene Peter schreef: *Nee bah, dat mens, haat haar op tv. Zo zelfingenomen, natuurlijk laat ze iemand met de rekening zitten.*

Ze bleef door de commentaren scrollen en zag in realtime hoe een digitale tsunami van haat over haar heen spoelde. Het enige wat ze kon doen was machteloos naar haar scherm zitten kijken.

De thread liep volledig uit de hand, er kwamen met de seconde meer